

РЕШЕНИЕ

№ 203

гр. Пазарджик, 31.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Ани Харизанова

при участието на секретаря Галина Г. Младенова
като разгледа докладваното от Ани Харизанова Въззивно гражданско дело № 20235200500221 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №343 от 15.12.2022г по гр.д.№322/2022г по описа на Районен съд –В. е признато за установено по предявените от „Е.М.“ЕООД със седалище и адрес на управление град С., ж.к.М.д., ул.“Р.П.К“№4-6 с ЕИК ***** , представлявано от управителя Р.Ив.М. против Д. А. Т. с ЕГН ***** от град В. ул.“Б.Д“№20 искиове с правно основание чл.422 от ГПК във вр.с чл.99 от ЗЗД във вр.с чл.430 от ТЗ и чл.86 от ЗЗД, че Д. А. Т. с ЕГН ***** дължи на „Е.М.“ЕООД с ЕИК ***** сумата от 3787.76лв., представляваща част от общо дължимата главница в размер на 6287.76лв. по договор за потребителски кредит , обезпечен с поръчителство №РК***** от 29.10.2008г , ведно със законната лихва за забава върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК в съда-26.01.2022г. до окончателното изплащане на сумата и сумата от 245.15лв., представляваща лихва за забава върху претендираната главница за периода от 02.06.2021г. до датата на подаване на заявлението в РС-В.- 26.01.2022г, за които суми е издадена заповед за изпълнение№53 от 26.01.2022г по ч.гр.д.№78 /2022г по описа на РС-В..

Със същото решение е осъден Д. А. Т. с ЕГН ***** да заплати на „Е.М.“ЕООД сумата от 601.51 лв. разноси в заповедното и в исковото производство.

Против така постановеното решение е постъпила въззивна жалба от Д. А. Т., с която се излагат оплаквания за неправилност и незаконосъобразност на съдебния акт. Твърди се, че вземането , предмет на настоящия иск е погасено по давност. Твърди се, че ответникът-

длъжник не е бил уведомен нито от стария , нито от новия кредитор за извършеното цедиране на вземането преди датата на подаване на заявлението за издаване на заповедта за изпълнение. Поддържа се, че ищецът не е бил легитимиран да предяви иска , тъй като договорът за цесия не е бил надлежно съобщен на длъжника към 26.01.2022г датата на образуване на заповедното производство. Уведомление за извършената цесия е представено от ищеца едва с исковата молба по предявения установителен иск и е връчен на ответника с размяна на книжата по чл.131 от ГПК. Сочи се, че при положение че изискването на чл.99 от ЗЗД не е изпълнено преди датата на подаване на заявлението ,цесията не е породила действие спрямо длъжника и следователно цесионерът – ищец не е имал валидно придобито и изискуемо вземане към момента на подаване на заявлението, респективно не е бил легитимиран да иска издаване на заповед за изпълнение срещу длъжника. Според жалбоподателят съобщаването на цесията в по-късен момент не би могло да се възприеме като факт по смисъла на чл.235, ал.3 от ГПК. Прави се искане обжалването решение да бъде отменено и предявения установителен иск да бъде отхвърлен изцяло.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил отговор от насрещната страна по жабата – „Е.М.“ЕООД, с който се изразява становище, че въззивната жалба е изцяло неоснователна и следва да бъде оставена без уважение, а обжалваното решение като правилно , законосъобразно и обосновано да бъде потвърдено. Развити са подробни съображения в подкрепа на това становище като основен акцент е върху довода, че погасителната давност както за главното вземане, така и за акцесорните такива не е била настъпила към датата на подаване на заявлението -26.01.2022г.В договора за кредит страните са били уговорили краен срок на плащане на дълга-29.10.2018г. Разсрочване изпълнението на задължението по договора за кредит се извършва от кредитора изцяло в полза на длъжника, но крайният падеж остава този на последната погасителна вноска, освен ако кредиторът е обявил предсрочна изискуемост на цялото задължение. В конкретния случай кредиторът не е обявил кредита за предсрочно изискуем , поради което погасителната давност по отношение на задължението, в т.ч. и за вноските с настъпил падеж , започва да тече от датата на последната погасителна вноска, съобразно уговорения погасителен план, в случая 29.10.2018г. Сочи се, че е неоснователно възражението на въззивника,че не е бил уведомен за цесията както и че не следва да бъде приложена разпоредбата на чл.235, ал.3 от ГПК по отношение на този факт. Неоснователни са оплакванията за наличие на неравноправни клаузи на процесния договор за потребителски кредит. Този договор е сключен на 29.10.2008г при действието на отменения ЗПК и при сключването му са спазени всички норми на действащия тогава ЗПК.

В съдебно заседание жалбоподателят чрез пълномощника си , поддържа въззивната жалба. Ответникът по жалбата не изпраща представител.

Пазарджишкият окръжен съд като се запозна с твърденията, изложени във въззивната жалба и писмения отговор, като обсъди и анализира събраните по делото доказателства и след като съобрази доводите на страните прие за установено следното:

Въззивната жалба е процесуално допустима, тъй като е подадена в от легитимирана

страна- ответника в първоинстанционното производство срещу съдебното решение, с което е уважен положителен установителен иск. При подаване на въззивната жалба е спазен предвидения в чл.259 от ГПК двуседмичен срок.

Разгледана по същество, въззивната жалба е неоснователна по следните съображения:

Производството пред Районен съд-В. е било образувано по искова молба от „Е.М.“ЕООД с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление град С., ж.к.М.д., ул.“Р.П.К.“№4-6, представлявано от управителя Р.М.Т срещу Д. А. Т. с ЕГН ***** от град В., ул.“Б.Д“№20, в обстоятелствената част на която се е твърдяло, че на 29.10.2008г между „Стопанска инвестиционна банка“АД /Сибанк/ с ЕИК 831686320 в качеството на кредитор и ответника по делото Д. Т. в качеството на кредитополучател на 29.10.2008г бил сключен договор за потребителски кредит , по силата на който банката отпуснала на кредитополучателя кредит в размер на 7000лв. Ответникът се задължил да върне сумата, заедно с дължимите лихви в сроковете и условията, уговорени в договора. Съгласно чл.4 главницата по кредита се олихвявала с годишна лихва , равна на сбора на БЛП за кредити на национална валута на банката плюс надбавка в размер на 8.35%. Към датата на сключване на договора БЛП е бил в размер на 4.9% годишно. Ответникът се задължил да погаси кредита на 120 месечни анюитетни погасителни вноски съгласно погасителен план. Крайният срок за погасяване е 29.10.2018г. Ищецът е твърдял, че ответникът е погасил част от месечните вноски ,след което преустановил плащанията. Непогасената част възлизала на сумата от 7430.08лв. Поради изтичане на крайния срок на договора 29.10.2018г. вземането е станало изцяло изискуемо. Междувременно на 28.09.2012г. бил сключен договор за цесия между „Сибанк“АД с ЕИК 831686320 и „Е.М.“ЕООД, с ЕИК ***** , по силата на който задълженията по горния договор за потребителски кредит, обезпечен с поръчителство №РК***** от 29.10.2008г са прехвърлени в полза на „Е.М.“ЕООД, с ЕИК ***** . Твърдяло се е,че цесионерът бил изрично упълномощен от цедента да уведоми длъжника за извършеното прехвърляне , поради което от цесионера било изпратено до длъжника уведомление за цесия на посочения в договора постоянен адрес, но писмото се е върнало в цялост с отбелязване „непотърсено“. Твърдяло се е, че длъжникът е надлежно уведомен за цесията с връчване на препис от исковата молба и приложенията към нея. На 01.10.2021г ищецът подал заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК до РС-В.. По това заявление било образувано ч.гр.д.№547/2021г по описа на РС-В. . Издадена е била заповед за изпълнение за следните суми: главница в размер на 2 500лв. част от общо дължимата главница в размер на 6 287.76лв., лихва за забава в размер на 675.70лв. Срещу тази заповед било подадено възражение от длъжника, респективно предявен от заявителя иск по чл.422 от ГПК , по който било образувано гр.д.№737/2021г по описа на РС-В.. По това дело е било постановено решение №13/12.01.2022г., с което е установено задължението на ответника и същото е обжалвано пред ОС-Пазарджик. Твърдяло се, че на 22.01.2022г ищцовото дружество е подало заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК срещу длъжника за сумата от 4032.91лв., от които главница в размер на 3

787.76лв. част от общо дължимата главница в размер на 6 287.76лв., лихва за забава в размер на 245.15лв. По това заявление е било образувано ч.гр.д.№78/2022г по описа на РС-В., по което е издадена заповед за изпълнение за претендираните суми. Срещу издадената заповед длъжникът е подал възражение, поради което за ищеца е налице правен интерес от предявяване на установителния иск. Отправено е искане до съда да се приеме за установено по отношение на ответника, че за ищеца съществува вземане общо за сумата от 4 032.91лв., от които главница-3787.76лв. част от дължимата главница в размер на 6 287.76лв., лихва за забава в размер на 245.15лв.за периода от 02.06.2021г. до датата на подаване на заявлението пред съда, представляващи неизплатено задължение по договор за потребителски кредит, обезпечен с поръчителство №РК***** от 29.10.2008г, ведно със законната лихва за забава върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението 22.01.2022г до окончателното изплащане на сумата.

В срока по чл.131 от ГПК от ответника Д. А. Т. е подаден писмен отговор, с който е оспорен иска по основание и размер. Наведено е възражение, че вземанията за главница и лихва са погасени по давност. Възражава се досежно активната процесуална легитимация на ищеца поради обстоятелството, че цесията не му била съобщена към датата на подаване на заявлението, по което е било образувано заповедното производство по ч.гр.д.№78/2022г по описа на РС-В.. Заявил е, че представените с исковата молба покана за доброволно изпълнение изх.№6398/25.09.2020г, уведомление за цесия, изх.№6397/25.09.2020г с известие за доставка/ обратна разписка/ не са му били връчени, тъй като пратката е върната непотърсена. Не били представени доказателства длъжникът да е търсен в продължение на няколко пъти в различни часове , за да се установи безспорно, че лицето не може да бъде открито на посочения за контакт в договора адрес. Навежда се довод, че процесният договор за кредит съдържа неравностойни клаузи, които са нищожни на това основание. Представения по делото погасителен план не е двустранно подписан от банката- кредитор и от кредитополучателя, което водело до нищожност на договора за потребителски кредит, съгласно разпоредбите на чл.11, ал.1,т.11 от ЗПК. Възражава се между страните да е възникнало твърдяното облигационно отношение, позовавайки се на обстоятелството, че цесията не е била надлежно съобщена на длъжника към 26.01.2022г, датата когато е входирано в съда заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК, която дата е всъщност релевантния момент, към който цесията е следвало да бъде надлежно съобщена на длъжника.

В.ският районен съд е бил сезиран с икове с правно основание чл.422 от ГПК във вр. с чл.99 от ЗЗД, чл.430 от ТЗ и чл.86 от ЗЗД за приемане за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищеца сумата от 3 787.76лв. , представляваща част от общо дължимата главница в размер на 6 287.76лв. по договор за потребителски кредит, обезпечен с поръчителство №РК ***** от 29.10.2008г, ведно със законната лихва аз забава върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК в съда 26.01.2022г до окончателното изплащане на сумата и сумата от 245.15 лв. , представляваща лихва за забава върху претендираната главница за периода от 02.06.2021г до

датата на подаване на заявлението в съда -202022г, за които суми е издадена заповед за изпълнение №53 от 26.01.2022г по гр.д.№78/2022г по описа на РС-В..

От данните по делото и по –конкретно от приложеното ч.гр.д.№78/2022г по описа на РС-В. е видно , че процесуалните предпоставки за допустимост на положителния установителен иск по чл.422 от ГПК са обезпечени. Между същите страни се развило заповедно производство, с предмет, идентичен с предмета на настоящата искова защита. Длъжникът е подал в срок възражение по чл.414 от ГПК.С разпореждане №400 от 02.03.2022г заповедният съд е указал на заявителя да предяви иска за установяване на вземането си. Това разпореждане е било връчено на заявителя на 21.03.2022г и в едномесечния преклузивен срок, а именно- на 05.04.2022г заявителят е предявил пред РС-В. иска по чл.422 от ГПК.

Същественият момент тук е , че между същите страни в предходен момент се е развило и приключило заповедно и установително исково производство за другата част от главницата в размер на 2 500лв., представляваща неизпълнено задължение по същия договор за потребителски кредит , обезпечен с поръчителство №РК***** от 29.08.2008г. при следната фактическа обстановка: На 01.06.2021г „Е.М.“ЕООД е подало заявление до РС-В. за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК срещу Д. А. Т. общо за сумата от 3 175.70лв., от които главница в размер на 2500лв. част от общо дължимата главница от 6 287.76лв., лихва за забава в размер на 675.70лв.Въз основа на заявлението е било образувано ч.гр.д.№547/2021г по описа на РС-В., по което е била издадена заповед за изпълнение за горните суми. Срещу тази заповед длъжникът е подал в срок възражение и на 22.07.2021г. заявителят е предявил иск по чл.422 от ГПК. По подадената искова молба е било образувано гр.д.№737/2021г по описа на РС-Пазарджик. С решение №13 от 12.01.2022г. районният съд е приел за установено в отношенията между страните , че Д. А. Т. дължи на „Е.М.“ЕООД следните суми: сумата от 2 500лв.главница, представляваща част от общо дължимата главница в размер на 6287.76лв. както и сумата от 675.70лв. лихва за забава за периода от 01.06.2018г. до 01.06.2021г., представляващи неизпълнено задължение по договор за потребителски кредит , обезпечен с поръчителство №РК***** от 29.10.2008г., ведно със законната лихва за забава, считана от 01.06.2021г. до окончателното изпълнение на задължението, за които суми е издадена Заповед№138/03.06.2021г. по ч.гр.д. №547/2021г. по описа на РС-В.. Против това решение е била подадена въззивна жалба, по която е било образувано възз.гр.д.№236/2022г по описа на Окръжен съд-Пазарджик. С решение №223 от 27.06.2022г по въззивно гр.д.№236/2022г. по описа на Окръжен съд – Пазарджик е било потвърдено решението на районния съд. При тези данни е налице влязло в сила на 27.06.2022г. съдебно решение, с което е бил уважен положителния установителен иск по чл.422 от ГПК между същите страни на същото основание,предявен като частичен.

Съгласно разясненията, дадени в т.2 на Тълкувателно решение №3 от 22.04.2019г по тълк.д.№3/2016г на ОСГТК на ВКС разпоредбата на чл.298, ал.1 от ГПК очертава субективните и обективни предели на силата на пресъдено нещо на влязлото в сила решение: решението влиза в сила между същите страни, за същото искане и на същото

основание. Със сила на пресъдено нещо се ползва само решението по отношение на спорното материално право, въведено с основаниято и петитума на иска като предмет на делото. Предметът на делото е претендираното или отричано от ищеца спорно субективно материално право, което се въвежда в процеса чрез правното твърдение на ищеца, съдържащо се в исковата молба. В исковата молба ищецът следва да индивидуализира спорното материално право чрез основаниято и петитума на иска. Основанието на иска обхваща твърденията от ищеца факти и обстоятелства, от които произтича претендираното субективно материално право, тоест правопораждащите юридически факти. Спорното право се индивидуализира и чрез неговите субекти/ страни по материалното правоотношение/, посочени в основаниято на иска. Чрез петитума на исковата молба ищецът конкретизира неговото съдържание/ в какво се състои претендираното или отричано право, исканата правна промяна/ и вида на търсената защита/ дали ищецът иска установяване на съществуването или несъществуването на спорното право или осъждане на ответника или правна промяна. Правната квалификация на спорното материално право се определя от съда въз основа на заявленията от ищеца основание и петитум. Когато ищецът претендира с петитума на исковата молба само част от размера на вземането, той предявява частичен иск. Посоченият в исковата молба юридически факт, от който произтича спорното право, представлява основаниято на иска, включително при предявяването му като частичен. Независимо, че с частичния иск се търси защита в ограничен обем, въведеното основание на иска като правопораждащ юридически факт е единно и неделимо, както при предявен частичен иск за тази част от вземането, така и при последващия иск за разликата до пълния размер на вземането, произтичащо от същото право. При постановяване на решението съдът е длъжен да обсъди събраните доказателства, възражения и доводи на страните, да установи реално съществените факти и обстоятелства и въз основа на тях да направи извод за възникването, съществуването, прекратяването или погасяването на съответното материално правоотношение, разбирано като двустранна правна връзка, обединяваща корелативни субективни права и юридически задължения от момента на тяхното възникване до реализацията им/ аргумент от чл.235, ал.2 и чл.236, ал.2 от ГПК. Обективните предели на СПН очертават нейния предмет- правоотношението, чието съществуване или несъществуване е установено по делото, и субективното материално право, което произтича от него, а субективните предели- страните по материалното правоотношение, както и лицата, които макар и да не са страни, са обвързани от установеното положение. При уважаване на частичния иск обективните предели на СПН обхващат основаниято на иска, индивидуализирано посредством правопорождащите факти/ юридическите факти, от които правоотношението произтича/, страните по материалното правоотношение и съдържанието му до признатия размер на спорното субективно материално право. Поради това, че общите правопораждащи юридически факти са едни и същи както за частичния иск, така и за иска за останалата част от вземането, те се ползват от последиците на СПН при разглеждане на иска за останалата част от вземането. В случаите, когато предмет на последващия иск за съдебна защита е разликата / остатъкът / от вземането, се касае за същото субективно материално право, същото вземане, но в останалия незаявен с предявения преди това

частичен иск обем. По двата иска се претендира едно и също вземане, но в различен обем, различни части. Предвид правоустановяващото и преклудиращо действие на СПН е недопустимо в последващия исков процес за остатъка от вземането да се спори относно основанието на вземането и правната му квалификация. След като със СПН е установено, че правоотношението, въз основа на което се претендира непогасено парично вземане, е възникнало валидно, поради което частичния иск е уважен, то е недопустимо в последващ исков процес за разликата до пълния размер на вземането да се пререшава въпросът дали същото правоотношение е възникнало, нито каква е неговата правна квалификация. Формираната СПН на решението по частичния иск относно основанието преклудира правоизключващите и правоунищожаващите възражения на ответника срещу правопораждащите правно релевантни факти, относими към възникването и съществуването на материалното правоотношение, от което произтича спорното право. Правопогасяващите възражения на ответника за останалата част от вземането не се преклудират, тъй като е допустимо за разликата, която не е била предявена с първоначалния иск, вземането да е погасено по давност, чрез плащане, прихващане или по друг начин. Правоотлагащите възражения по отношение на останалата част от вземането също се преклудират, защото е възможно да се твърдят факти, които отлагат нейната изискуемост.

В светлината на така изложените разяснения, които са задължителни за настоящата съдебна инстанция, съдът прави извод, че въз основа на правопораждащите юридически факт, залегнали в обстоятелствената част на исковата молба, инициирала исковото производство пред РС-В. по гр.д.№322/2022г по описа на същия съд, чиито съдебен акт/ решение/ е подложен на въззивна проверка пред настоящата е бил предявен като частичен положителен установителен иск по чл.422 от ГПК между същите страни. В предходно исково производство са били установени релевантните факти, от които е произтекло претендираното от ищеца срещу ответника субективно материално право, а именно, че на 29.10.2008г. между „Стопанка инвестиционна банка“ АД /СИБАНК/ и ответника е бил сключен договор за потребителски кредит, обезпечен с поръчителство №РК*****, по силата на който ответникът Д. А. Т. с ЕГН ***** е получил потребителски кредит в размер на 7000лв., който договор е валиден и е породил действие между страните. Установено е също така, че по силата на договор за цесия, сключен на 28.09.2021г. между „Стопанка инвестиционна банка“ АД /СИБАНК/ като цедент и ищцовото дружество „Е.М.“ ЕООД като цесионер, вземането по потребителския договор е прехвърлено в полза на цесионера. При постановяване на решението си по предходното дело както районния съд, както и въззивния съд, действащ като инстанция по същество са обсъдили събраните доказателства, отговорили са пространно и мотивирано на всички възражения на длъжника, а именно- за недействителност на договора за кредит поради наличието на неравноправни клаузи, за липса на активна процесуална и материално правна легитимация на ищцовото дружество поради несъобщаване на длъжника за извършената цесия преди датата на подаване на заявлението за издаване на заповед по чл.410 от ГПК. Прието е с оглед приложимото към релевантния момент / момента на сключване на процесния договор за кредит/ материално право, а именно Закона за потребителския кредит от 2006г/ отменен/, че

всички клаузи на договора съответстват на разпоредбите на чл.6, чл.7, чл.8, ал.1, чл.9, ал.1 и чл.10 от ЗПК/ отгм/ , поради което процесният договор за потребителски кредит е действителен и са спазени всички изисквания на закона. Установено е, че не са били ограничени правата на потребителя. Не са били налице неравноправни клаузи в процесния договор по смисъла на чл.143 от ЗЗП, представляващи уговорки във вреда на потребителя, които да не отговарят на изискванията за добросъвестно и да са довели до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя , подробно изброени в ал. 2 на чл.143 от ЗЗП. Прието е за неоснователно възражението на ответника- длъжник Д. Т., че договорът за цесия не е породил действие за него поради несъобщаването на цесията като в тази насока са развити подробни съображения. Прието е за неоснователно възражението за изтекла погасителна давност. Всички тези възражения, по които има произнасяне при предходното предявения частичен иск, са направени пред районния съд по гр.д.№322/2022г по описа на РС-В.. Направени са и пред настоящата въззивна инстанция.

Предвид визираните по-горе разяснения, дадени с ТР№3/2016г по тълк.д.№3/216г на ОСГТК на ВКС след като вече е бил уважен частичен иск обективните предели на СПН обхващат основанието на иска,индивидуализирано посредством правопораждащите факти, страните по матероалното правоотношение и съдържанието му до признатия размер на спорно право. Поради това, че общите правопораждащи юридически факти са едни и същи както са частичния иск така и за иска за останалата част / настоящия иск/ те се ползват от последиците на СПН при разглеждането на иска за останалата част от вземането. Поради тази причина е недопустимо в последващ исков процес какъвто е настоящия за разликата до пълния размер на вземането да се пререшава въпроса дали същото правоотношение е възникнало.Ето защо настоящия съдебен състав приема, че правилно районният съд е приел правнорелевантните факти са установени като се е позовал на вече приключил съдебен процес по частичния иск и не е подлагал на подробен анализ доказателствения материал, респективно не е градил на база този анализ подробни правни изводи досежно юридическите факти, от които произтича правоотношението между страните, формиращо спорното материално право. Правилно районният съд е зачел обективните предели на силата на пресъдено нещо на решението по частичния иск.

Предмет на настоящия иск е съдебна защита на разликата / остатъка/ от вземането, като се касае до същото субективно материално право, същото вземане , но в останалия незаявен с предявения преди това частичен иск обем , а именно- главница в размер на 3 787.76лв., част от общо дължимата главница в размер на 6 287.76лв., представляваща неизпълнено задължение по договор за потребителски кредит, обезпечен с поръчителство №РК 0801145 от 29.10.2008г./ Досежно остатъка на главницата от 2 500лв. вече е уважен частичния иск с правно основание чл.422 от ГПК с влязло в сила съдебно решение /

Както бе посочено по-горе след като е налице решение по частичния иск относно основанието са преклудирани правоизключващите и правоунищожаващите възражения на ответника срещу правопораждащите правно релевантни факти, относими към възникването

и съществуването на материалното правоотношение, от което произтича спорното право. В настоящия исков процес, който се води за останалата част от вземането могат да се обсъждат единствено правопогасяващи възражения на ответника- длъжник, тъй като както беше казано по-горе е допустимо за разликата , която не е била предявена с първоначалния иск , вземането да е погасено по давност, чрез плащане, прихващане или по друг начин. В срока по чл.131 от ГПК ответникът не е invoкирал правопогасяващо възражение, основаващо се на извършено от него плащане на претендираната главница, не за представите и доказателства за извършено плащане . Пред районният съд е била изслушана съдебно-счетоводна експертиза, която е дала заключение, че към 26.01.2022г/ датата на подаване на заявлението/ а и към настоящия момент непогасената по процесния договор главница е в размер на 6 287.76лв. Законната лихва за забава върху гланицата от 3 787.76лв. за периода 02.06.2021г до 26.01.2022г е в размер на 251.49лв. Пред районният съд ответникът е релевирал възражение, че вземането за главница и лихва за забава е погасено по давност. Това възражение се поддържа и пред настоящата въззивна инстанция. Възражението е правопогасяващо и следва да бъде разгледано.Това възражение е неоснователно по следните съображения:

Изискуемостта на вземанията по процесния договор е настъпила на 29.10.2018г., на която дата е изтекъл срока на договора и към датата на подаване на заявлението в съда - 25.01.2022г. пет годишния давностен срок по чл.110 от ЗЗД/ тъй като искът за съществуване на вземането се счита предявен от момента на подаване на заявлението/ относно претендираната главница не е бил изтекъл. Срокът на погасителната давност започва да тече именно от датата на уговорения краен срок , а не от датата на последното плащане. Приложимата за вземането за главница е общата 5 годишна давност. Съгласно преобладаващата съдебна практика,обективизирана в множество решение на ВКС/ решение №65 от 06.07.2018г по т.д.№1556/2017г. на ВКС, решение №28 от 05.04.2012г по гр.д. №523/2011г на ВКС, решение №261 от 12.07.2011г. по гр.д.№795/2010г на ВКС, решение №50173 от 13.10.2022г по гр.д.№4674/2021г на ВКС началният момент , от който започва да тече давностния срок за вземанията за главница и / или за договорни лихви по погасителни вноски по договор за банков кредит , за който не е обявена, респективно настъпила предсрочна изискуемост е датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита. В решение №38/2019г по т.д.№1157/2018г на ВКС е прието, че уговореното между страните връщане на предоставена в заем/ кредит/ сума на погасителни вноски не превръща договора за кредит в такъв за периодични платежи, а представлява уговорка за изпълнение на задължението на части. Това становище съответства изцяло с дадените с Тълкувателно решение №3 от 18.05.2012г на ОСГТК на ВКС задължителни указания относно съдържанието на понятието „периодични плащания“ по смисъла на чл.111, б.“в“ от ЗЗД. С оглед мотивите на тълкувателния акт и разгледаните в него примери за периодични плащания/ вземания на топлофикационни, електроснабдителни и водоснабдителни дружества, както и на доставчици на комуникационни услуги/ се налага извода, че макар да са породени от един и същ факт, периодичните задължения са относително самостоятелни и че периодичността е характерна за престациите и на двете страни по договора . В

посочените в тълкувателното решение примери повтарящото се задължение на едната страна е за доставка на стоки и услуги през съответния период, а на другата страна – за заплащането на конкретно получени през този период стоки и услуги. По отношение на договора за кредит това изискване не е налице, тъй като нито задължението на банката – кредитор за предоставяне на уговорената сума, нито задължението на длъжника за връщането и, е повтарящо се. Връщането на предоставената за ползване сума на погасителни вноски представлява по своята същност изпълнение на основното задължение на длъжника на части/ чл.66 от ЗЗД/. Ето защо както се посочи по –горе по отношение на процесното задължение за главница приложима е общата 5 –годишна давност по чл.110 от ЗЗД, изчислена от датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита, а не кратката 3-годишна давност по чл.111, б. “в” от ЗЗД, изчислена от датата на падежа на отделните погасителни вноски. В подкрепа на така изложеното са и съдържащите се в ТР от 21.01.2022г по т.д. №5/2019г на ОСГТК на ВКС мотиви, според които при разсрочване на едно парично задължение, което по естеството си е еднократно/ плащане на цена, връщане на заем/, респ. при уговорката плащането да се извършва на вноски с различни падежи, не се касае за периодични плащания по смисъла на чл.111, б. “в” от ЗЗД. Приема се, че в този случай задължението се погасява на част, в интерес на длъжника и въз основа на изрично дадено съгласие от страна на кредитора по аргумент от разпоредбата на чл.66 от ЗЗД. Поради това при постигнато съгласие плащането на дължимата сума да е разделено на погасителни вноски с падежи на определени дати, отделните вноски не стават автоматично сбор от отделни, периодично дължими плащания. Задължението продължава да бъде само едно и крайният срок за погасяването му е падежът на последната разсрочена вноска или моментът, в която е обявена предсрочната изискуемост. Следователно както се посочи по –горе началният момент, от който започва да тече давностния срок за вземания за главница и/ или договорни лихви по погасителни вноски по договор за банков кредит, за който не е обявена и респективно настъпила предсрочна изискуемост е датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита. По отношение на вземането за лихва за забава съгласно разпоредбата на чл.111, б. “в” от ЗЗД е приложима 3 –годишната давност. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение е подадено на 26.01.2022г. Лихвата за забава в размер на 245.15 лв. се претендира за периода 02.06.2021г до 26.01.2022г. При това положение съдът намира, че този иск не е погасен по давност.

Като е достигнал до същите правни изводи районният съд е постановил правилен, законосъобразен и обоснован съдебен акт, който следва да бъде потвърден, а подадената срещу него въззивна жалба следва да бъде оставена без уважение.

По изложените съображения Пазарджишкият окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 343 от 15.12.2022г по гр.д. № 322/2022г по описа на Районен съд –В..

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____